

ความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการใช้ถิ่นานพื้นบ้านอีสาน
ประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา ๑

นางสาวพุทธชาด อินทร์รักษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-703-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017817:147338079

OPINIONS OF THAI LANGUAGE TEACHERS CONCERNING UTILIZATION
OF NORTHEASTERN FOLKTALES IN READING INSTRUCTION
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL,
EDUCATIONAL REGION NINE

Miss Putthachard Intharugsa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-703-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา ๑

โดย นางสาวพุทธชาด อินทร์รักษา

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพียรชอบ

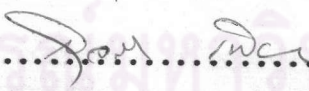

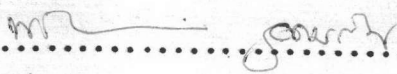
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

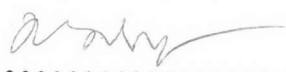

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพียรชอบ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน)

..... กรรมการ
(อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช)

พุทธชาติ อินทรักษา : ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 (OPINIONS OF THAI LANGUAGE TEACHERS CONCERNING UTILIZATION OF NORTHEASTERN FOLKTALES IN READING INSTRUCTION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL, EDUCATIONAL REGION NINE) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ, 153 หน้า. ISBN 974-578-703-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 9 ในด้านประเภทนิทาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน วิทยากรและแหล่งวิทยากร การวัดและประเมินผล และประโยชน์ที่ได้รับ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและส่งไปยังครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 จำนวน 254 คน ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูภาษาไทยมีความเห็นว่า นิทานพื้นบ้านที่นำมาใช้สอนอ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน วิทยากรและแหล่งวิทยากร การวัดและประเมินผลในการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนได้นำมาใช้ให้น้อย
2. ครูภาษาไทยมีความเห็นว่า การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่านมีประโยชน์มาก

ศูนย์วิทยการศึกษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชามัธยมศึกษา
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

PUTTHACHARD INTHARUGSA : OPINIONS OF THAI LANGUAGE TEACHERS CONCERNING UTILIZATION OF NORTHEASTERN FOLKTALES IN READING INSTRUCTION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL, EDUCATIONAL REGION NINE. THESIS ADVISOR : PROF. SUCHARIT PIENCHOB, 153 PP.

ISBN 974-578-703-5

The purpose of this research was to investigate the opinions of Thai language teachers concerning utilization of northeastern folktales in reading instruction at the lower secondary education level, educational region nine in the following aspects: types of folktales, organizing instructional activities, methods of teaching instructional media, resource persons and educational resources, measurement and evaluation, and learning outcomes. A set of questionnaires was constructed and sent to 254 lower secondary school Thai language teachers in educational region nine. The obtained data were analyzed by means of percentage, mean and standard deviation and then presented in tables and descriptive forms. The findings were as follows:

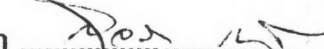
1. The Thai language teachers were of the opinions that in utilizing of northeastern folktales in reading instruction, they used types of folktales, organization of instructional activities, methods of teaching, instructional media, resource persons and educational resources, measurement and evaluation at the low level.

2. The Thai language teachers expressed their opinions that the utilization of northeastern folktales in reading instruction was very profitable.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา มัชฌมศึกษา
สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจ แสดงความห่วงใยเอื้ออาทรต่อผู้วิจัย ตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน อาจารย์ พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช ที่กรุณาให้คำแนะนำอย่างยิ่ง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พิฑูรย์ มะลิวัลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยุทธ์ กุญสาคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฤติมน ปรีดีสนิท อาจารย์ ศรีสุดา กางทอง อาจารย์ บุญเรือง เนียมหอม ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข แบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ อาจารย์ภาษาไทย เขตการศึกษา ๑ ทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจ เป็นอย่างดี และขอขอบคุณ อาจารย์ ทศนี วงศ์เย็น กับศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา ๑ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ประสานงานในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ครอบครัวสนั่นเครื่อง ครอบครัวอินเจริญ ครอบครัวรัตนแสงศรี คุณอุรวารธรรม พรหมเกษ คุณยุพิน บุญเรือง คุณสมศรี บุญมาเลิศ คุณนัฐินี เกตุแก้ว และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ รวมทั้งคณะครูโรงเรียนท่าบ่อ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ และคุณแม่ ที่ให้กำลังใจด้วยความห่วงใยสูงสุด สนับสนุนการศึกษา และให้ทุกสิ่งทุกอย่างอย่างแก่ลูกเสมอมา

พุทธชาติ อินทร์รักษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทานและนิทานพื้นบ้าน	8
ความหมายของนิทานและนิทานพื้นบ้าน	20
ลักษณะนิทานพื้นบ้าน	23
ลักษณะนิทานพื้นบ้านอีสาน	26
ประเภทของนิทานพื้นบ้านอีสาน	29
คุณค่าของนิทานพื้นบ้านอีสาน	31
บทบาทของครู เกี่ยวกับการสืบทอดนิทานพื้นบ้านอีสาน .	34
นิทานพื้นบ้านอีสานกับการเรียนการสอนอ่าน	38
ความหมายของการอ่าน ประเภท ประโยชน์ของการอ่าน	38
การเรียนการสอน	45
การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ประโยชน์ของการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน	55
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
	งานวิจัยในประเทศ.....	71
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	76
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
	การศึกษาค้นคว้าข้อมูล.....	79
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	79
	การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	81
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
	การนำเสนอข้อมูล.....	84
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
	สรุปผลการวิจัย.....	111
	อภิปรายผลการวิจัย.....	114
	ข้อเสนอแนะ.....	118
	บรรณานุกรม.....	120
	ภาคผนวก.....	130
	ภาคผนวก ก.....	132
	ภาคผนวก ข.....	134
	ภาคผนวก ค.....	142
	ประวัติผู้เขียน.....	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนและครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	82
2	จำนวนค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านอีสานที่นำมาใช้ประกอบการเรียน การสอนอ่าน	90
4	ค่ามัชฌิมเลข (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาใช้ประกอบการเรียนการสอนอ่าน	91
5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน	94
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน .	95
7	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน	96
8	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้วิทยากรในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน	98
10	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยากรในการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่าน	99
11	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้วิธีการวัดและประเมินผลในการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน	100
12	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน	101

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย